

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยด้านจิตสังคมและความสุขใจที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการทำงานของครู ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา” คือ 1) เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการทำงานของครูด้านการจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา ผู้ซึ่งอยู่ในสภาพภารณ์ทางสังคม ลักษณะทางจิตและภูมิหลังแตกต่างกัน และ 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลร่วมระหว่างปัจจัยด้านสภาพภารณ์ทางสังคม ลักษณะทางจิต ลักษณะทางศาสนาและภูมิหลังของครูในการอธิบายพฤติกรรมการทำงานของครูระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่ดำเนินงานตามแนวปฏิรูปการศึกษาในระดับต่างกัน โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นครูประถมศึกษา จำนวน 235 คน และ ครูมัธยมศึกษา จำนวน 320 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างป่ายเป็นครูประถมศึกษา จำนวน 235 คน และ ครูมัธยมศึกษา จำนวน 320 คน โดยให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม รวม 7 ชุด ประกอบด้วยตัวแปรอิสระ คือ สถานภารณ์ทางสังคม ได้แก่ ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและนักเรียน ตัวแปรลักษณะทางจิตใจ ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตน เจตคติต่อการปฏิรูปการศึกษา อิทธิภาพ 4 และความสุขใจ โดยมีตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการทำงานของครูตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา และมีปัจจัยภูมิหลังเป็นตัวแปรแบ่งกลุ่ม สัดส่วนที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระหว่างกลุ่ม 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (T-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way analysis of variance) และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ความแปรปรวนแบบสองทาง (Two-way analysis of variance) และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ด้วยพหุคุณ (Multiple Regression)

ผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า 1) ครูที่เป็นเพศหญิง มีพฤติกรรมการทำงานตามแนวปฏิรูปการศึกษาดีกว่าครูที่เป็นเพศชายเพียงเล็กน้อย 2) ครูที่สอนระดับประถมศึกษา มีพฤติกรรมการทำงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาดีกว่าครูที่สอนมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย 3) ครูที่สอนห้องในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและนักเรียนสูง จะมีพฤติกรรมการทำงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาดีกว่าครูที่มีความสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและนักเรียนต่ำ 4) ครูที่มีความเชื่ออำนาจในตนสูงจะมีพฤติกรรมการทำงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาดีกว่าครูที่มีความเชื่ออำนาจในตนต่ำ 5) ครูที่มีอิทธิภาพ 4 สูง มีพฤติกรรมการทำงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาดีกว่าครูที่มีอิทธิภาพ 4 ต่ำ 6) ครูที่มีเจตคติต่อการปฏิรูปการศึกษาสูง มีพฤติกรรมการทำงานตามแนวทางการ

ปฏิรูปการศึกษาดีกว่าครูที่มีเจตคติต่อการปฏิรูปการศึกษาต่อ 7) ครูที่มีความสุขใจสูง มีพฤติกรรมการทำงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาดีกว่าครูที่มีความสุขใจต่ำ 8) พฤติกรรมการทำงานของครูตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาแปรปรวนไปตามปัจจัยสมพันธ์ระหว่างความเชื่อ อำนาจในตนและความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงานและนักเรียนในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 2 กลุ่ม กลุ่มครูที่สอนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และ 9) ตัวแปรต่าง ๆ สามารถร่วมกันทำงานหรือพยายามพัฒนาระบบการทำงานตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาได้ โดยเจตคติต่อการปฏิรูปการศึกษาเป็นตัวแปรที่สำคัญเป็นอันดับหนึ่งที่สามารถทำงานพัฒนาระบบการทำงานของครูตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 18 กลุ่ม จาก 19 กลุ่ม ส่วนอิทธิบาท 4 เป็นตัวแปรที่สำคัญเป็นอันดับสองที่สามารถทำงานพัฒนาระบบการทำงานของครูตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 14 กลุ่ม จาก 19 กลุ่ม แต่เป็นตัวแปรอันดับหนึ่งที่สามารถทำงานพัฒนาระบบการทำงานของครูตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาทั้งในกลุ่มครูที่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และตัวแปรความสุขใจ เป็นตัวแปรที่สำคัญเป็นอันดับสามที่สามารถทำงานพัฒนาระบบการทำงานของครูตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย 9 กลุ่ม จาก 19 กลุ่ม และเป็นตัวแปรเป็นอันดับสองที่สามารถทำงานพัฒนาระบบการทำงานของครูตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาทั้งในกลุ่มครูที่มีสมรสแล้วและสอนอยู่ในโรงเรียน ขนาดใหญ่

The main purposes of this study were as follows: first, to explore the relationship between psychosocial factors and subjective well-being in reform behavioral performance of teachers related to educational reform in elementary and secondary schools; and secondly, to compare the predictive powers of psychosocial factors and subjective well-being for reformed behavioral performance in teachers involved in educational reform in elementary and secondary schools according to the bio-social characteristics of the teachers. This research sample consisted of 235 elementary school teachers and 320 secondary school teachers in Bangkok and in the suburbs. There were four sets of variables being assessed. 1) social support from supervisors, colleagues and students. 2) four psychological characteristics: internal-external control, attitude towards educational reform, the four paths of accomplishment in Buddhism or Iddhipada, and subjective well-being. The variables in the first and the second sets were used as on different occasions as independent and dependent variables in the statistical analyses. 3) The indepent variable was the behavioral performance of teachers as a result of the educational reform. And 4) bio-social variables.These hypotheses were tested in this study by carrying out the t-test, ANOVA and Multiple Regression Analysis on various part of the data. Five important parts of the research results are reported here. 1) female teachers displayed higher performance than male teachers. 2) Elementary school teachers showed higher performance than secondary school teachers. 3) Secondary school teachers scored more highly in social support, internal locus of control, attitude towards educational reform, Iddhipada and subjective well-being than teachers at the lower levels. 4) The results showed that the internal control and social support in teachers were found to be highly related to performance, especially teachers in elementary and junior high schools. 5) The three psychological characteristics: attitude towards educational reform, Iddhipada and subjective well-being taken together were more powerful predictors of performance (66.5%) in teachers regarding educational reform than other variables and the most powerful predictor was a teacher's attitude towards educational reform.